

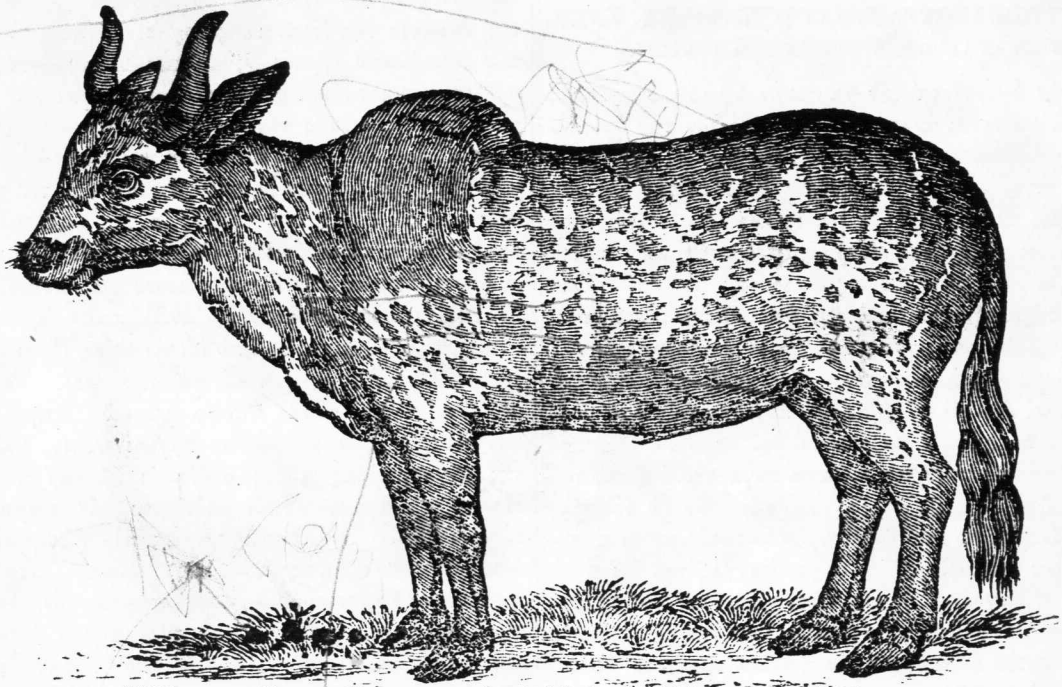
ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ. 1840.]

[ΑΡΙΘ. 37.]

ΒΟΥΣ ΙΝΔΙΚΟΣ.

Ο ΙΝΔΙΚΟΣ ΒΟΥΣ εύρίσκεται κατά τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς ὅλην τὴν Μεσημβρινὴν Ἀσίαν, τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ Ἀρχιπελάγους, καὶ τὸ ἀνατολικὸν παράλιον τῆς Ἀφρικῆς, ἐκ τῆς Ἀβυσσινίας μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος. Εἰς ὅλας τὰς χώρας ταύτας χρησιμεύει ἀντὶ τοῦ κοινοῦ βοός· διότι καὶ ὡς κτήνος ἀχθοφόρον μεταχειρίζονται αὐτὸν, καὶ πρὸς τροφήν καὶ γεωργίαν. Εἰς τινα μέρη τῆς Ἰνδίας ἐκπληροῦ προσέτι τοῦ ἵππου τὰ καδῆχοντα, εἴτε σαμαρονόμενος καὶ ὀχούμενος, εἴτε ζευγνυόμενος εἰς ἄμαξαν, καὶ τελειόνων οὕτω ἱκανοὺ μήκους ὁδοιπορίας μὲ ἀρκετὴν ταχύτητα. Κατὰ τινας τῶν ἀρχαιοτέρων συγγραφέων πεντήχοντα ἢ ἐξήχοντα μίλια εἶναι συνήθως ὁ κατ' ἡμέραν δρόμος του· ἀλλὰ τῶν ἐσχάτων συγγραφέων ὁ μετριώτερος λογαριασμός δίδει μόνον ἀπὸ εἴκοσι ἕως τριάχοντα. Τὸ κρέας αὐτοῦ ποσῶς δὲν λογίζεται καταφρονήσεως ἄξιον, μολονότι διόλου δὲν ἐξισοῦται μὲ τὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ βοός. Ὁ ὕψος, ἐκ πάχους τὸ πλεον συνιστάμενος, θεωρεῖται ὡς τὸ τρυφερώτατον μέρος. Κατὰ τὸν χρωματισμὸν, ὑπόκειται εἰς ὅσῃν οἱ Εὐρω-

παῖκοι βόες ποικιλίαν. Ἡ κοινοτέρα δῖψις αὐτοῦ εἶναι στακτερά λευκόφαρος, μεταβαίνουσα εἰς τὴν τοῦ ἀνθαγάλακτος ἢ τὴν τοῦ γάλακτος· ἀλλ' οὐχὶ σπανίως επικρατοῦν διάφοροι ἐρυθρόχροοι ἢ μελάγχροιοι σκιαί, ἐνίοτε δὲ καὶ χρῶμα κατὰμαυρον. Εἰς τινας ὁ ὕψος ὑπερφυοῦται, καὶ φυλάττει μὲν συνήθως θέσιν ὄρθιον, ἀλλὰ κάποτε κλίνει ἀρκετὰ πρὸς τὸ ἐν μέρος. Συμβαίνει δὲ καὶ σχεδὸν εἴκοσι ὀκάδας νὰ ζυγίζῃ. Εἰς Σουράτ λέγεται ὅτι εύρίσκονται τινα τῶν ζώων τούτων μὲ δύο ὕβους.

Εἰς τοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους τοῦ Λονδίνου φυλάσσονται δύο βόες Ἰνδικοί, παραπολὺ ἀλλήλων διαφέροντες· ὁ μὲν μόλις πρόβατον ὑπερβαίνων κατὰ τὸ μέγεθος, ἡμερος, θυμόσοφος, δραστήριος, καὶ ὡραίαν ἔχων συμμετρίαν· ὁ δὲ, τοῦ ἡμετέρου βοός ἀνώτερος κατὰ τὸ ὕψος, καὶ οὐχ ἥττον ἐπίσημος διὰ τὴν γενναίαν φαντασίαν παρὰ διὰ τὴν ἥσυχον καὶ ὑποκλινῆ αὐτοῦ διάθεσιν.

Πασιγνώστον εἶναι ὅτι καὶ τοῦτον καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους βόας περιποιῶνται μετὰ δεισιδαίμονος εὐλαβείας

οἱ Ἴνδοι, ἀμάρτημα τὴν σφαγὴν αὐτῶν κρίνοντες, καὶ βδελυσσόμενοι τοὺς τρώγοντας τὸ βοῖδινόν χρέας.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΑΙΑΣ, ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑ- ΚΑΛΥΨΕΩΝ.

ΜΕΡΟΣ Α'.—ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΟΛΕΩΝ. ΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ. ΝΟΜΙΣΜΑ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ.

Εἰς τὸν ἀγνοοῦντα τὴν ναυτικὴν ἄγριον, ὁ ὠκεανὸς πρέπει νὰ φαίνεται ἀνυπέρβλητον ἐμπόδιον τῆς συγκοινωνίας τῶν ἔθνων. Ἐνῷ στέκει ἐπιβλέπων τὸ ἀχανὲς πέλαγος, ποτὲ μὲν ἡσύχως κοιμώμενον ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ πρωῒνου ἡλίου, ποτὲ δὲ μανιωδῶς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου τεταραγμένον, ἐάν ποτε εἰσέρχεται εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ ἡ ἐπιθυμία νὰ γνωρίσῃ τίνες κατοικοῦν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῶν εὐρυχωρῶν ὑδάτων, θεωρεῖ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν ὡς ἐξ ἐκείνων, ὅσας δὲν ἀρκοῦν αἱ ἀνθρώπιναι δυνάμεις νὰ ἐκπληρώσωσιν. Ὀλίγον ἐπ' ἀληθείας φαντάζεται, ἐνῷ μὲ τὸ εὐαφρὸν αὐτοῦ μονόξυλον διαπερνᾷ τὸν ποταμὸν ἢ παραπλῆει τοῦ λιμένος τὰς ὄχθας, ὅτι τὰ πέραν ἄγρια κύματα συγκροτοῦν μέρος τοῦ σταδίου, ὅπου ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ ἀνθρώπου τὰ δραστηριώτατα ἐνήργησε, καὶ ἡ ἐμπειρία κατῳρῶσε τοὺς εὐκλεεστάτους θριάμβους. Ὀλίγον φαντάζεται ὅτι αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ πέλαγος, τὸ θεωρούμενον ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἐμφραγμα φοβερόν καὶ ἀνυπέρβλητον, εὐκόλυνε διὰ τῆς εἰφυΐας καὶ τέχνης τοῦ ἀνθρώπου τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο διωρισμένον νὰ ἐμποδίσῃ συγκοινωνίαν, καὶ κατέστη σήμερον θέατρον ἐμπορικῶν ἐργασιῶν πολὺ σπουδαιότερων ὅλων τῶν γενομένων ποτὲ ἀρχήτερα. Καὶ ὁμως ἀληθεύουσι ταῦτα πάντα. Τὸ ἀρχαῖον ἐμπόριον, καὶ ἡ συγκοινωνία μετὰ τῶν τὴν ναυτικὴν ἀγνοούντων ἔθνων, σχεδὸν ἐξουθενοῦνται, παραβαλλόμενα μὲ τὰ ἔργα καὶ ἀποτελέσματα τοῦ τὴν σήμερον ἐνεργουμένου ἐμπορίου. Ἀληθεύει μὲν, ὅτι ὁ παλαιὸς τρόπος τοῦ διὰ συνοδιῶν ἐμπορεύεσθαι ἔχει πολὺ τὸ λαμπρὸν καὶ καταπληκτικόν. Ἡ μακρὰ σειρά τῶν τὰ πλούτη τῆς Ἀνατολῆς φορτωμένων καμήλων, ἡ τῆς πολυποικίλου τρυφῆς μεγαλοπρεπῆς ἐπίδειξις, ἡ διὰ νυκτὸς στρατοπέδευσις μετὰ τῶν παρακολουθούντων ἄσμάτων καὶ ἀνατολικῶν διηγήσεων,—ταῦτα πάντα κάμνουν ἀληθῶς δυσεξάλειπτον ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμα.

Καὶ τῶνόντι, ἐνῷ ἡ φαντασία ὁδεύει ὀπίσω διὰ τοῦ μακροῦ παρεληλυθότος χρόνου, καὶ διατρίβει σύννοους περὶ τὰ ἐρείπια τῆς ὑπερφάνου Ἡλιουπόλεως, ἡ τῆς ὠραίας Παλμύρας, καὶ ἀναπολοῦμεν ὅτι τὸ κλέος καὶ τὰ πλούτη αὐτῶν ἐχρεώσθουν αἱ μεγαλοπρεπεῖς αὗται πρωτεύουσαι εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος εἶδος ἐμπορίου, μᾶς ἔρχεται νὰ ἐρωτήσωμεν ἂν τὸ σημερινὸν ἐμπόριον, μὲ ὅλην τὴν πολυθρύλλητον αὐτοῦ ἑκτασιν καὶ βελτίωσιν, δύναται νὰ παραστήσῃ σχέδιον γενναιότερον, ἢ ἐκτέ-

λεσιν εὐρυχωροτέραν καὶ μεγαλοπρεπεστέραν. Ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν, τὸ διὰ συνοδιῶν ἐμπόριον ἦτο πτωχὸν καὶ μικροπρεπὲς ὡς πρὸς ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ὁ ὠκεανὸς εἶναι θέατρον, καὶ θεράπαινα ἡ ναυτιλία. Ἐν μόνον πλοῖον, ἀταράχως καὶ ἀφανῶς τὸ πέλαγος διαβαῖνον, ἐμπορεῖ νὰ φέρῃ γόμον ἀνώτερον κατὰ τὴν ἀξίαν ἀπ' ὀλόκληρον κιρβάνιον· καὶ αὗται δ' αἱ πόλεις, ὅπου ἦνδει τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ἐμπόριον, μ' ὅλην τὴν τότε αὐτῶν λαμπρότητα, δὲν δύναται ποσῶς νὰ συγκριθῶσι κατὰ τὴν ἑκτασιν τῆς ἐξωτερικῆς συγκοινωνίας ἢ τὸ μέγεθος τῶν ἐσωτερικῶν ἐργασιῶν, μὲ τὰς ὑπερφάνους μητροπόλεις, αἵτινες εἶναι διαμιᾶς αἱ καθεδραὶ καὶ τὰ μνημεῖα τῆς ἐμπορικῆς συγκοινωνίας τῶν νεωτέρων.

Τὰ ἔθνη δὲν ἀρχίζουν νὰ λαμβάνωσιν ἀξιολογὸν τι μέρος εἰς τὴν ἐμπορικὴν συγκοινωνίαν, ἢ νὰ τρέφωσιν ὀρθὰς τινὰς ιδέας περὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ὠφελειῶν, πλὴν ἀφοῦ ἱκανῶς προοδύσωσιν εἰς τὸν πολιτισμὸν, καὶ ἀποκτήσωσι πολλὰς τῶν ἐξεων, αἵτινες χαρακτηρίζουν τὴν βελτιωμένην κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου. Τῶν ἀγρίων ἔθνων αἱ περὶ ἐμπορίου καὶ ἰδιοκτησίας ιδέαι εἶναι ὡς ἐπιτοπλεῖστον συγκεχυμέναι καὶ σφαλεραί. Δῆλον ὅτι αἱ ιδέαι αὗται, οὔσαι ἀπλῶς σχετικαί, πηγάζουν ἀπὸ τὴν μετὰ τῶν ἀνθρώπων συγκοινωνίαν, καὶ χωρὶς τῆς συγκοινωνίας αὐτῆς οὐδέποτε ἤθελαν γεννηθῆναι. Πολλὰ τῶν ἀγρίων ἔθνων φαίνονται πάντῃ ἀμοιρα τοιούτων ἰδεῶν. Ἐπιθυμίας ἄλλας δὲν ἔχουν εἰμὴ τὰς ἀναφερομένας εἰς τὰς παρούσας χρεῖας. Ὅτε πρῶτον ἤρχισαν οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ ἐπισκέπτονται τὴν Ἀμερικὴν, εὐρήκαν πολλὰς φυλάς, εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ὁποίων δὲν εἶχε κάμμιαν ἐπὶρρόην ἡ ἰδιοκτησία. Ἐάν εἰς ἄτομον τῶν φυλῶν τούτων ἐλεγέ τις, 'Δούλευσε δι' ἐμὲ, καὶ σὲ πληρόνω καλά,' ἀπεκρίνετο, 'Δὲν πεινώ.' Ἐάν τὸν ἐπρόσφερε χρήσιμόν τι σκεῦος, ἀπεκρίνετο, 'Δὲν με χρειάζεται.' Καὶ ἄλλο ἐάν τὸν ἐπρόσφερον, ἐλεγεν, 'Ἐχω ἤδη ἀρκετά.' Εἰς τῶν πρώτων ἐν Ἀμερικῇ τυχοδιωκτῶν, ἡγανακτῆμενος διὰ τὴν τοιαύτην ἡλιθιότητα, ἐλεγεν, 'Ἀπορεῖ τις ὅποια παρακινήτικα νὰ δέσῃ πρὸ ὀφθαλμῶν των.'

Ὅπου ἡ κοινωνία οὕτως ἔχει, μόλις δύναται νὰ ὑπάρχῃ τὸ ἐμπόριον· ἀκόμη δὲ καὶ μετὰ τῶν εἰδημονεστέρων ἀγρίων ἔθνων, περιορίζεται εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ὀλιγωτάτων καὶ μικρῶ ἀξίων εἰδῶν, ὅς' ἀπαιτεῖ ὁ ἀπλὸς τρόπος τῆς ζωῆς των. Ἀλλὰ καθόσον ἐκτείνονται τοῦ ἀγρίου αἱ γνώσεις, ἐγείρεται ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς ληθαργίας, ἥτις ἐχαρακτήριζεν αὐτὸν πρότερον, ἐνόσω δὲν κατεγίνετο εἰς τὸν πόλεμον ἢ τὸ κυνήγιον, καὶ ἀρχίζει νὰ παρατηρῇ τὰ μέσα, δι' ὧν ἐμπορεῖ τὸ εἶναι αὐτοῦ νὰ βελτιώσῃ. Βαθμηδὸν γίνονται σαφεῖς καὶ ὠρισμένοι αἱ περὶ κτημάτων ιδέαι τοῦ. Ἐχει τώρα νέα ἐπιμελείας αἷτια. Δὲν ζητεῖ πλέον μόνον νὰ ἀναπληρῇ τὰς καθημερινὰς χρεῖας, ἀλλὰ καὶ ν' αὐξάνῃ τὴν ποσότητα τῶν μονίμων αὐτοῦ κτημάτων. Ὅ,τιδὴποτε ἡ εὐφυΐα ἢ ἐπιμελεία τοῦ δύναται νὰ παράξῃ ὑπὲρ τὰ χρεῖωδῃ πρὸς ἰδίαν τροφήν ἢ εὐχαρίστησιν, ἀνταλ-